

Planinski biser

V barvitnem jesenskem dnevu smo se člani KD Lukovca odpravili na strokovno ekskurzijo v hribovito posavsko območje Podkuma na posestvo Antona Dolinška. Čreda bosanskih planinskih konj (mednarodna kratica BBK) nas je pričakala na prostranih travnikih. Trenutno je na posestvu 19 konj, ki v vročih poletjih in mrzlih zimah kraljujejo na planini.

Znotraj skupine malih konj je BBK na Balkanu najbolj razširjen in se odlikuje po vzdržljivosti, trpežnosti, ubogljivosti, veliki delovni sposobnosti, izjemni zanesljivosti in ravnotežju pri hoji po gorskih območjih. Poznan je kot eden najboljših planinskih konj za prenašanje tovora.

Po uvodni predstavitvi okoliških hribov in priljudne črede kobil z žrebci je sledila predstavitev žrebcev pod strokovnim vodstvom dr. Matjaža Mesariča in g. Antona Dolinška.

Najprej nas je očaral žrebec 7 Miško III-B729 iz linije Miško z vidnim primitivnim znamenjem – jeguljastim trakom. Žrebca odlikuje dlaka čudovite vranje modre barve (plavec).

Svoj prihod je nato z gromkim rezgetom najavil žrebec 5 Barut III-P37 vzrejne linije Barut. Že samo ime (barut – smodnik) nakazuje temperamentnega žrebca zvedavega pogleda ter nežne telesne zgradbe s pridihom arabske krvi.

Sledila je predstavitev žrebca 3 Durmitor I mirnejšega temperamenta, ki je namenjen formiranju nove linije v reji BBK. Odlikujejo ga mehki in izdatnejši hodi, zato je primernejši za jahanje. Njegovi potomci uspešno zastopajo pasmo po Evropi.

Žrebci imajo močno izražen spolni dimorfizem, izrazit čut za nevarnost in varovanje črede.

Trenutno število vseh registriranih konj je približno 150. Z namenom zagotoviti obstoj BBK so nekateri vneti privrženci, člani Mednarodnega združenja rejcev BBK, formirali lastno rejo. Leta 2003 je Anton Dolinšek v Hercegovini osnoval ergelo Planido, ki je bila kasneje premeščena v Slovenijo.

Dan je bil prekratek za vse zgodbe, ki so jih pripovedovali številni zgodovinski predmeti iz zbirke muzeja Antona Dolinška, kot so delovna in vojaška sedla (samar), kovaški ter konjeniški pripomočki, ki so povezani z življenjem BBK vse od obdobja Kraljevine SHS pa do danes.

Anton Dolinšek in dr. Matjaž Mesarič že vrsto let sodelujeta v priznani rejski organizaciji, Mednarodnem združenju rejcev bosanskih planinskih konj.

Predsednik KD Lukovica S. Cerar, dr. M. Mesarič, oskrbnik Ismet, A. Dolinšek.

Čreda bosanskih planinskih konj na posestvu Antona Dolinška.

Žrebec 5 Barut III-P37 vzrejne linije Barut.

Anton Dolinšek z žrebcom 3 Durmitorjem I.

Najpomembnejša naloga organizacije je ohranitev te kritično ogrožene pasme in skrb za izvajanje rejskega programa. Združenje je bilo ustanovljeno leta 2010 na Borikah. Na pobudo Antona Dolinška so lastniki ergel (žrebčarn) Planido, Borike in Gorski Kotar ter prof. dr. R. Telalbašić in mag. E. Žiga podpisali pismo o nameri za ustanovitev združenja rejcev. Kljub zapostavljenosti pasme v izvorni domovini (območje BiH v bivši Jugoslaviji)

je prihodnost malega planinskega konja na posavskem posestvu – ergeli Planido svetla. Anton Dolinšek s svojimi sodelavci in strokovnimi svetovalci, med katerimi ima dr. Matjaž Mesarič pomembno vlogo, vlaga številne napore, dobro voljo in entuziazem v svoja prizadevanja za ohranitev tega planinskega bisera.

Prijazen sprejem, odlično vzdušje in strokovna predstavitev črede in žrebcev BBK so nam pustili nepozaben vtis. Vsi

navdušenci in simpatizerji BBK lepo vabljeni k branju knjige Najstarejša avtohtona pasma v izumiranju – Bosanski planinski konj (M. Mesarič, A. Dolinšek, P. Dovč, I. 2015), za katero je bogatejši tudi društveni arhiv.

Besedilo in foto: **Helena Mesarič**

Žrebec 7 Miško III-B729 iz linije Miško, predstavitev dr. Matjaž Mesarič.

Žrebec 62 Barut III-7 Unko.